

Sayı : 4424
Tarih : 16.12.2019

22677

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ali KENANOĞLU

İstanbul Milletvekili

Son aylarda Basın İlân Kurumu tarafından verilmesi zorunlu olan resmi ilan ve reklamların Birgün ve Evrensel gazetelerine gönderilmediğini öğrenmiş bulunmaktayım.

195 Sayılı Basın İlân Kurumu Teşkiline Dair Kanun'un 2. maddesinde kurumun görevleri arasında "resmî ilânların mevkûterlerde yayınlanmasında aracı olmak" ve "basının her türlü ihtiyaçlarını temin etmek" hükümleri sayılmıştır.

Aynı Kanunun 32. maddesinde, söz konusu resmî ilânların "fikir ve içtihat farkı aranmaksızın dağıtılacağı" ibaresi açık şekilde yer almaktadır.

Dolayısıyla, Basın İlân Kurumu, gazetelerin önemli gelir kalemlerinden olan söz konusu resmî ilânları eşit ve adil şekilde, gazetelerin takip ettiği yayın politikasına bakmaksızın dağıtmak zorundadır.

Bugün Türkiye'de ulusal basının belli sermaye erkleri elinde toplandığı, iktidara yakın sermaye gruplarının basın yayın hayatında büyük bir güç haline geldiği düşünüldüğünde, bağımsız medyanın yurttaşların bilgi edinme hakkının korunmasındaki önemli rolü de açığa çıkacaktır.

Bu nedenle, 2004 yılından beri yayın hayatında olan ve sermayesi yüzlerce birey, sendikalar ve meslek örgütlerinden toplanan paralarla oluşturulan Birgün Gazetesi'nin ve 1994 yılından beri yayımlanan, onlarca kez yayın yasağına ve sansüre uğrayıp Metin Göktepe gibi kayıplar yaşayan Evrensel Gazetesi'nin bağımsız basın için üstlendiği rol paha biçilmezdir.

Basın İlân Kurumu'nun, Birgün ve Evrensel gazetelerine yönelik tutumunun arkasında yer alan saik ne olursa olsun sürdürülen tavrın sonuç itibarı ile özgür basını hedef aldığı ve kurumun kendi mevzuatına aykırı olduğu açıktır.

İçinde bulunduğumuz insan hakları haftasının temelini oluşturan ve 71. yılını kutladığımız İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 19. maddesi basın özgürlüğünün önemine atfen "her ferdin bilgi ve fikirleri her vasıta ile aramak, elde etmek veya yaymak hakkını" düzenlemektedir.

Mevcut iktidar döneminde Türkiye basın özgürlüğü sıralamasında dramatik bir düşüş yaşamış ve 180 ülke arasında 157. sıraya gerilemiştir. Basın İlân Kurumu'nun Birgün ve Evrensel gazetelerine karşı takındığı tavrı bu genel tablodan ayrı olarak düşünmek mümkün değildir.

20678

Mevcut iktidar döneminde Türkiye basın özgürlüğü sıralamasında dramatik bir düşüş yaşamış ve 180 ülke arasında 157. sıraya gerilemiştir. Basın İlan Kurumu'nun Birgün ve Evrensel gazetelerine karşı takındığı tavrı bu genel tablodan ayrı olarak düşünmek mümkün değildir.

Basın İlan Kurumu, üç ayı aşkın bir süredir Birgün gazetesine ilan ve reklam akışını durdurmuştur.

Bu yasak, 'Resmi İlan ve Reklamlar ile Bunları Yayınlayacak Süreli Yayınlar Yönetmeliği'nin 52'nci Maddesi'ne dayandırılmıştır. Gerekçe olarak elektronik ortamda tutulması zorunlu olan "Baskı ve Bayi-lade Defterleri"nin gecikmeli olarak tutulduğu iddiasıdır.

Halbuki Basın İlan Kurumunun gazeteye gönderdiği 2/12/2019 tarihli tebligatta belirtildiği üzere bu sorun 1 Eylül itibariyle giderilmiş ve gerekçe ortadan kalkmıştır.

Ancak, Basın İlan Kurumu bu kez de ilan durdurmak için, "Bazı haberlerde yayın kaynağının kullanılmaması" şeklinde ikinci bir gerekçe öne sürerek üç ayı aşkın bir süredir uygulamakta olduğu yasağa 'devam' kararı vermiştir.

Birgün gazetesi, Türkiye'nin en yaygın üç haber ve bir fotoğraf ajansına abone olmakla birlikte, ajanslardan birebir aldığı tüm haberlerle ilgili kaynak belirtildiğini ifade etmektedirler.

Yine de Birgün gazetesinin yayımladığı haberler gerekçe gösterilerek 2 ila 15 gün arasında değişen basın-ilan kesme cezaları olmuştur.

Son 3 ay içerisinde haber içerikleri gerekçe gösterilerek toplam 49 günlük cezaya muhatap olmuşlardır. Basın İlan Kurumu'nun sorunlu gördüğü, bu nedenle önce savunma istediği sonra ceza kestiği haberlerle ilgili bırakın dava açılmasını herhangi bir düzeltme yapılmamıştır.

Bütün bu bilgiler ışığında;

- 1- Basın İlan Kurumu tarafından Birgün ve Evrensel Gazetesine verilen **ilan ve reklam akışı durdurma kararı**, bütün koşullar ve tebligatla iletilen gerekçeler yerine getirilmesine rağmen neden hala kaldırılmamıştır?
- 2- Bu iki gazetenin haberlerinde çokça iktidar eleştirisi yapan haberlere yer verilmesinin, ilan ve reklam akışının durdurulmasına bir etkisi var mıdır?

Ab